

ÎNCHEIERE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătoria

Ion Druță
Mariana Pitic
Maria Ghervas

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Pareniuc împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la obligarea recalculării pensiei și achitarea restanțelor la pensia recalculeată,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 02 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 03 martie 2017, Alexandru Pareniuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la obligarea recalculării pensiei și achitarea restanțelor la pensia recalculeată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, iar la moment este pensionar, exercitând până la concediere funcția de decan al facultății de „Drept” a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

La 01 decembrie 2016, a fost emis ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 207ef., prin care a fost reziliat contractul individual de muncă dintre colonelul de poliție, decan al facultății „Drept”, conferențiar universitar, prin cumul, pe 0,5 salariu al catedrei „Activitate specială de investigații și securitate informațională” a facultății „Drept” a Academiei „Ștefan cel Mare” și Ministerul Afacerilor Interne, în legătură cu depunerea cererii personale la împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie conform art. 47 alin. (1) lit. (a) și lit. (c) și art. 65, art. 66 și art. 68 alin. (1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul poliștului, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne din 01 decembrie 2016.

În legătură cu acest fapt, serviciile abilitate ale Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne au perfectat dosarul de pensionare și l-au expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne pentru a se stabili pensia.

În acest sens, reclamantul a notat că, în luna ianuarie 2017, s-a prezentat la Direcția generală economie și finanțe a Ministerului Afacerilor Interne unde i-a fost înmănată legitimația de pensionar nr. 22940 și avizul privind stabilirea pensiei, prin care a fost informat că i s-a stabilit o pensie, începând cu data de 02 decembrie 2016, în mărime de XXXXX lei pe lună.

Reieșind din mărimea pensiei reflectată în aviz, reclamantul a constatat că la calcularea acesteia nu au fost luate în considerație toate plățile care s-au achitat în ultimul an de serviciu și care au fost incluse în certificatul de întreținere bănească prezentat de serviciul financiar al Academiei „Ștefan cel Mare”.

Din acest considerent, la data de 27 ianuarie 2017, reclamantul s-a adresat cu cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat revizuirea materialelor dosarului de pensionare cu efectuarea calculelor sumelor achitate reclamantului pentru stabilirea pensiei în baza certificatului de întreținere bănească, însă prin răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr.15/3-P-A/P-11/17 din 22 februarie 2017 i s-a refuzat în satisfacerea cererii prealabile.

Reclamantul a considerat refuzul Ministerului Afacerilor Interne drept unul neîntemeiat și lipsit de suport juridic, pe motiv că plățile efectuate în legătură cu deținerea prin cumul a 0,5 salariu, a funcției de conferențiar universitar al catedrei „Activitate specială de investigații și securitate informațională” a Facultății „Drept” a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică, reprezintă plăți permanente și urmau a fi luate în calcul la stabilirea mărimii pensiei.

În asemenea circumstanțe, reclamantul a solicitat recunoașterea ca fiind ilegal refuzul asupra cererii prealabile, operat de către Ministerul Afacerilor Interne prin scrisoarea nr. 15/3-P-A/P-1 1/17 din 22 februarie 2017, și obligarea Ministerului Afacerilor Interne să recalculeze mărimea pensiei, începând cu data de 02 decembrie 2016, prin includerea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat reclamantul în legătură cu deținerea prin cumul, 0,5 salariu, a funcției de conferențiar universitar al catedrei „Activitate specială de investigații și securitate informațională” a Facultății „Drept” a Academiei „Ștefan cel Mare” și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică, incluse în poziția 6 și poziția „ore” din certificatul despre întreținerea bănească nr.19.

În continuare, la 03 mai 2017, în cadrul ședinței de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, reclamantul a cerut atragerea în proces, în calitate de copârât, a Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum și a solicitat suplimentar:

- obligarea Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze mărimea pensiei stabilite reclamantului Alexandru Pareniuc, inclusiv perioada pornind de la momentul stabilirii pensiei, prin includerea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat reclamantul în legătură cu deținerea prin cumul, 0,5 salariu, a funcției de conferențiar universitar al catedrei „Activitate specială de investigații și securitate informațională” a Facultății „Drept” a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică, incluse în poziția 6 și poziția „ore” din certificatul despre întreținerea bănească nr.19;

- obligarea Ministerului Afacerilor Interne să achite diferența neachitată a mărimii pensiei, pentru perioada pornind de la momentul stabilirii pensiei – 01 decembrie 2016 până la 31 decembrie 2016, rezultată din neinclusiunea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al catedrei „Activitate specială de investigații și

securitate informațională” a Facultății „Drept” a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică, incluse în poziția 6 și poziția „Ore” din certificatul despre întreținerea bănească nr. 19;

- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite diferența neachitată a mărimii pensiei în beneficiul său, pentru perioada pornind de la 01 ianuarie 2017, rezultată din neinclusiunea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al catedrei „Activitate specială de investigații și securitate informațională” a Facultății „Drept” a Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică, incluse în poziția 6 și poziția „ore” din certificatul despre întreținerea bănească nr.19.

Prin încheierea din 03 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost atras în proces, în calitate de copârât, Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Alexandru Pareniuc, s-a considerat neîntemeiat refuzul Ministerului Afacerilor Interne nr. 15/3-P-A/P-11/17 din 22 februarie 2017, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze cuantumul pensiei stabilite lui Alexandru Pareniuc, prin includerea plăților de care a beneficiat reclamantul în legătură cu deținerea prin cumul (0,5 normă didactică) a funcției de conferențiar universitar în cadrul catedrei ”Activitate specială de investigații și securitate informațională” a facultății de Drept a academiei Ministerului Afacerilor Interne ”Ștefan cel Mare”, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite retroactiv diferența de valoare a pensiei lui Alexandru Pareniuc pentru perioada anterioară recalculului, începând cu 01 decembrie 2016, în baza plăților primite pentru orele de activitate științifică, incluse în poziția 6 și poziția ”ore” din certificatul despre întreținerea bănească nr. 19.

Prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 02 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 27 decembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, insistând că, instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind dovedite.

În acest sens, recurentul a solicitat casarea deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Alexandru Pareniuc.

La 25 februarie 2019 Alexandru Pareniuc a depus referință la recursul declarat Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat declararea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 31 octombrie 2018.

În baza înscrisurilor anexate la materialele cauzei, Colegiul conchide că decizia contestată a fost expediată la 11 decembrie 2018 (f.d. 119), iar recursul a fost depus la 27 decembrie 2018 (f.d. 125).

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se consideră că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.

130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Mariana Pitic

Maria Ghervas